

Notat

Uddrag af udmøntningsnotat (TMU 27. november 2023) bilagt budgetnotat

TM127 Foranalyse om fremtidens Grøndalspark - med åbent vand, Grøndalsrute, rekreative funktioner og øget biodiversitet i synergi med skybrudssikring, Vanløse (s. 54)

Aftaletekst: Parterne er enige om at afsætte midler til en foranalyse af fremtidens Grøndalspark. Initiativet forventes at kortlægge, hvordan rekreative funktioner kan samtænkes med et fokus på øget biodiversitet og skybrudssikring.

Bevilling: Der afsættes:

- 1,8 mio. kr. samlet på anlæg i 2023-2025.

Forvaltningens bemærkning: Der er med Budget 2024 også afsat midler til en overordnet analyse af muligheder for at åbne rørlagte vandløb i København (TM062). Et af disse rørlagte vandløb er Grøndals Å, der løber i bunden af Grøndalsparken, og de to projekter (TM127 og TM062) vil derfor blive koordineres.

Proces:

Anlægsbevillingen på 1,8 mio. kr. til foranalyse om fremtidens Grøndalspark er fuldt stjernemarkeret og dermed frigivet med Borgerrepræsentationens vedtagelse af Budget 2024.

Resultaterne af foranalysen forelægges forventeligt Teknik- og Miljøudvalget primo 2025.

Budgetnotat: TM127 Foranalyse om fremtidens Grøndalspark - med åbent vand, Grøndalsrute, rekreative funktioner og øget biodiversitet i synergi med skybrudssikring, Vanløse

25-02-2025

Sagsnummer I F2
2025 - 2562

Dokumentnummer i F2
180947

Sagsnummer eDoc
2025-0038152

Rådhussekretariatet
Rådhuspladsen 1
1550 København V

EAN-nummer
5798009809452

TM127 Foranalyse om fremtidens Grøndalspark - med åbent vand, Grøndalsrute, rekreative funktioner og øget biodiversitet i synergi med skybrudssikring, Vanløse

Foto: Københavns Kommune

Baggrund

Teknik- og Miljøudvalget blev på deres møde den 19. juni 2023 orienteret om mulige byrumstiltag i forbindelse med allerede igangsatte skybrudsprojekter.

Udvalget henviste på mødet en foranalyse af byrumstiltag, mulighederne for etablering af åbent vand i parken samt implementering af den Grønne Cykelrute Grøndalsruten til forhandlingerne om Budget 2024. Såfremt et anlægsprojekt pba. resultaterne af foranalysen finansieres ved senere forhandlinger, kan anlægsprojektet etableres i synergi med skybrudsprojektet KV53 Grøndalsparken.

Indhold

Skybrudsprojektet Grøndalsparken (BR 22. juni 2017) består af en række oversvømmelsesarealer, der etableres ved hjælp af terrænændringer i Grøndalsparken. Etableringen vil være omfattende, og efterfølgende vil der kun stå vand i parken i forbindelse med skybrud. Arealerne kan imellem skybrud anvendes til andre formål, der med fordel vil kunne etableres samtidig med etableringen af skybrudsprojektet, da parken alligevel er delvist gravet op.

Grøndalsparken løber som en sammenhængende 3,5 km grøn korridor fra Damhussøen i vest til Borups Allé i øst kun afbrudt af Flintholm Station og to krydsende veje (C. F. Richs Vej og Jernbane Allé). Parkens bredde varierer mellem 10 og 100 meter og giver et vekslende forløb af små tætte rum og store åbne rum med langt græs afgrænset af store træer. Komplexiteten i spillet mellem forskellige projektmuligheder og behov samt parkens varierende bredde er afgørende for, at foranalysen skal behandle en række udfordringer samtidig. I foranalysen vil det blive vurderet, hvordan projekterne påvirker parkens landskabelige udtryk, træer, fredning m.m. Foranalysen vil også se på, hvordan pladsen i parken kan disponeres på de smalle dele af strækningen, hvor pladsen er begrænset.

Foranalysen er nødvendig, da der grundet ovenstående forhold skal undersøges forskellige scenarier for et anlægsprojekt og afdækkes forskellige forhold, der har indflydelse på disponeringen af arealerne i parken og prisen på et anlægsprojekt.

Foranalysen vil indeholde:

- Omverdensinddragelse om ønsker og visioner for parken.
- Afklaring af mulighederne for at have åbent rekreativt vand i parken.
- Afklaring af forløb og implementering af Den Grønne Cykelrute Grøndalsruten.

Foranalysen skal undersøge og afdække mulighederne for flere forskellige tiltag og bl.a. indeholde Københavnerdialog, der har til hensigt at afdække den eksisterende brug af parken samt belyse visioner og ønsker til den fremtidige brug af parken. Resultaterne af dialogen kan danne grundlag for et anlægsprogram, hvis der efterfølgende afsættes byrumsmidler.

I bunden af Grøndalsparken i hele dens udstrækning løber et rør, hvori Grøndalsåen tidligere løb og ledte vand til Ladegårdsåen og derfra til De Indre Søer. Røret er i dag stort set tørlagt, men planlægges anvendt til håndtering af hverdagsregn fra oplandet, som en del af klimatilpasning- og skybrudssikringen af området i både Frederiksberg og Københavns Kommune.

Foranalysen skal undersøge om og hvordan hverdagsregnen, der ledes til Grøndals å-røret, kan anvendes til at skabe et åbnet vandspejl på overfladen i Grøndalsparken og give forslag til, hvorledes vandet kan indpasses i parken. Det skal undersøges og vurderes, om der er nok afkoblet hverdagsregn til at sikre et permanent vandspejl og minimumsvandføring, eller om der i perioder skal tilføres vand, og hvordan dette kan ske. Desuden skal de myndighedsmæssige forudsætninger for at føre vandet til Grøndals å-røret og derfra videre til Ladegårds å og De Indre Søer afklares. Der kan desuden være særlige anlægstekniske udfordringer de steder, hvor røret løber under C.F. Richs Vej, Flintholm St. og Jernbane Allé, der også skal afklares.

Selve Grøndals å-røret er ejet af Københavns Kommune og den omdannelse af det, der skal muliggøre, at det kan håndtere den afkoblede hverdagsregn, er i sig selv et skybrudsprojekt, der forventes igangsat med Projektpakke 2024 for skybrudsprojekter ultimo 2023, og som finansieres af HOFOR's spildevandstakster.

Grøndalsruten er en planlagt Grøn Cykelrute, der løber fra Nørrebro Station i øst til Damhussøen i vest. Den centrale del af Grøndalsruten løber gennem Grøndalsparken, men er endnu ikke anlagt som cykelrute. Københavns Grønne Cykelruter løber adskilt fra den øvrige trafik i grønne omgivelser eller på mindre trafikerede veje og er en del af et større rutenet. De Grønne Cykelruter har fokus på rolige og trygge cykelforhold og kan bruges både rekreativt og af pendlere.

Foranalysen skal afklare mulighederne for cykelrutens placering i Grøndalsparken, og hvorledes den Grønne Cykelrute kan samtænkes med etableringen af skybrudsprojektet i selve parken. Desuden skal det bl.a. afklares, hvor mange cyklister der kan forventes at bruge ruten, hvordan cykelruten i parken kobles til det omkringliggende vejnet, hvorledes cyklister bedst krydser eller føres under de store tværgående veje som C.F. Richs Vej og Jernbane Allé, der i dag bryder parkens sammenhængende forløb.

Foranalysen har ikke konsekvenser for antallet af bilparkeringspladser, cykelparkeringspladser eller træer.

Teknik- og Miljøudvalget forventes forelagt foranalysens resultater primo 2025.

Et kommende anlægsprojekt estimeres samlet at koste mellem 20-100 mio. kr. inkl. både underføring under C.F. Richs Vej og evt. Jernbane Allé og etablering af den samlede Grønne Cykelrute. Projektet vil kunne opdeles i flere etaper.

Teknik- og Miljøudvalget henviste den 17. april 2023 finansiering af en analyse af muligheder for at åbne rørlagte vandløb i hele byen til forhandlingerne om Budget 2024 (TM062). Fokus i denne analyse vil ligge bredt på en vurdering af det samlede vandkredsløb i København, hvorimod foranalysen af Grøndalsparken vil forholde sig specifikt til de fysiske forhold og planlagte projekter i Grøndalsparken. Hvis der afsættes midler til både denne foranalyse og TM062, vil de blive koordineret, ligesom foranalysen vil blive koordineret med den igangværende udarbejdelse af en udviklingsplan for parken.

Økonomi

Foranalysen har estimerede anlægsudgifter på i alt 1,8 mio. kr. i perioden 2023-2025. Foranalysen er færdig i februar 2025.

Eksekvering af projekter på anlæg i perioden 2023-2025 er afhængig af, at der prioriteres anlægsmåltal i de pågældende år.

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. - 2024 p/l)	Styrings- område	2023	2024	2025	I alt
Foranalyse på fremtidens Grøndalspark	Anlæg	200	1.400	200	1.800
Udgifter i alt		200	1.400	200	1.800

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at initiativet er ukompliceret, og der er derfor ikke afsat midler til risikotillæg.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2. Udgifter på alle styringsområder

1.000 kr. - 2024 p/l	Udvalg	Bevilling	2023	2024	2025	I alt	*
<i>Anlægsudgifter</i>							
Rådgiverydelser/ foranalyse	TMU	2000 - Ordinær anlæg	100	1.000	100	1.200	1.200*
Udgifter til bygherreorganisation	TMU	2000 - Ordinær anlæg	100	400	100	600	600*
Anlægsudgifter i alt			200	1.400	200	1.800	1.800

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende							
Bispebjerg	Indre by	Vesterbro/Kgs. Enghave	Valby		Amager Øst		
Nørrebro	Østerbro	Brønshøj/Husum	Vanløse	x	Amager Vest		
Lokalitet: Grøndalsparken							

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	Ja	Nej
Ejendomsfaglig høring i TEO/ByK/KEID		X

Tidligere afsatte midler

Der blev i Budget 2011 afsat 18,9 mio. kr. til at genåbne Grøndals Å. Projektet blev efterfølgende sat i bero, for at det kunne blive tænkt sammen med skybrudssikringen (TMU 16. december 2013). Der blev i Budget 2013 afsat 3,2 mio. kr. til anlæggelse af Grøndalsruten i Grøndalsparken, som skulle koordineres med en åbning af åen og bl.a. krydse Jernbane Allé. Begge projekter blev sat i bero mhp. at afvente og senere koordinere med skybrudsprojektet i parken. Begge projekter og bevillingen blev annulleret (BR 24. august 2017) pga. forsinkelsen.

Foranalysens undersøgelser og resultater skal forholde sig til rammerne defineret af skybrudsprojektet KV53 Grøndalsparken (BR 22.juni 2017), der blev igangsat med en anlægsøkonomi på 49,5 mio. kr., der finansieres af HOFOR's spildevandstakster.